

Warszawa

19/12/2018 - 12:31

Pracodawcy RP podsumowuj? mijaj?cy rok

Rok 2018 był kolejnym okresem dobrej światowej koniunktury, którego nie udało się jednak wykorzystać do rzeczywistej restrukturyzacji polskiej gospodarki. A szkoda, bo mieliśmy sporo atutów do wykorzystania – wysokie tempo wzrostu PKB, niską stopę bezrobocia, pełzającą inflację, stabilny kurs walutowy, niskie stopy procentowe oraz zasobny budżet państwa.

W mijającym roku napędzaliśmy wzrost gospodarczy rosnącą konsumpcją, ale nie udało się uruchomić innej, bardziej istotnej, siły motorycznej rozwoju. Inwestycji i innowacji. Co więcej – spada zaufanie do rządzących i tym samym – pogłębia się inwestycyjna zapaść. Dominującym odczuciem u przedsiębiorców nadal pozostaje niepewność, będąca pokłosiem partyjnych przepychanek, zawłaszczania państwa, relegowania inwestorów zagranicznych i przede wszystkim – złego prawa. Polskie prawodawstwo wciąż ma chaotyczny charakter, przepisy prawa zmieniane są w mało przemyślany sposób, powstają pośpiesznie, bez niezbędnych analiz i bez konsultacji z interesariuszami.

W rezultacie mieliśmy do czynienia ze sprzecznością w rodzaju dalszego dokręcania fiskalnej śruby z równoczesnym wprowadzaniem Konstytucji biznesu. Absolutną klępkę poniósł program Mieszkanie+, zabrakło sensownej reakcji na zbliżające się podwyżki cen energii elektrycznej oraz postępujący kryzys w branży budowlanej. Z drugiej strony pojawiły się korzystne zmiany dla innowatorów oraz szansa na udrożnienie zatorów płatniczych. Tak w pigułce można podsumować pierwszy rok rządu pod kierownictwem Mateusza Morawieckiego, pokrywającego się de facto z całym rokiem gospodarczym 2018. Jak mawia młodzież, szalu nie ma!

Paradoksalnie jednym z największych plusów mijającego roku jest spowolnienie biegu parlamentarnej legislacji, a nazywając rzecz po imieniu – partyjnej maszyny do głosowania. Mniej było zarówno poselskich wrzutek, jak i wszystkich projektów razem wziętych, czyli mniej było przypadków psucia prawa. Czy jest to jednak zasługa rządu, czy efekt przyczyny obiektywnej – sezonu wyborczego? W pierwszej połowie 2018 r. przedsiębiorcy musieli dać twardy odpór projektowi ustawy o jawności życia publicznego, w drugiej połowie br. rolę pałki na przedsiębiorców przejął projekt ustawy o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych. Oba projekty łączy zwiększanie ryzyka prowadzenia biznesu, wyższe koszty oraz więcej obowiązków. Łączy je także to, że idą w poprzek ustawom z pakietu Konstytucji biznesu, podważając uczciwość przedsiębiorców i czyniąc z nich potencjalnych przestępców, których trzeba surowo ukarać. Można śmiało stwierdzić, że nadal nie udało się pokonać

resortowej – Stanowczo zbyt powoli rozkręca się rządowe Centrum Analiz Strategicznych, I

dawało nadzieję na mitygowanie zjawiska silosowości administracji.

Przed nami rok podwójnych wyborów – parlamentarnych oraz do Parlamentu Europejskiego. Z jednej strony powinno to jeszcze bardziej uspokoić legislację, z drugiej może zachęcić rząd do rozdawania kosztownych dla budżetu prezentów, głównie o socjalnym charakterze. Nic nie wskazuje jednak na to, że dojdzie do uchwalenia niezwykle potrzebnej nowej ustawy – Prawo zamówień publicznych.

Podsumowanie 2018 r.

Plusy:

1. Zgodnie z zapowiedziami Rządu, uchwalono pakiet ustaw tzw. Konstytucji biznesu. Najważniejszą rolę pełni tu ustawa – Prawo przedsiębiorców, która daje szansę na nowe otwarcie w relacjach biznesu z administracją. Wreszcie wprowadzono domniemanie uczciwości przedsiębiorcy, a wątpliwości prawne i faktyczne mają być rozstrzygane na rzecz przedsiębiorców. Jeśli przedsiębiorca zachowywał się zgodnie z urzędowymi wytycznymi, nie może ponieść też odpowiedzialności za nagłą zmianę linii interpretacyjnej urzędu.
2. Realizujący postulaty branży telekomunikacyjnej projekt nowelizacji ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych – propozycje usunięcia barier, zmniejszenia kosztów, racjonalizacji procesu inwestycyjnego, szansa na sprawne wdrożenie sieci 5G w Polsce.
3. Zgodnie z planem Ministerstwa Przedsiębiorczości i Technologii udało się uchwalić ustawę pozwalającą na przeprowadzenie sukcesji w firmach rodzinnych. Dotychczas śmierć właściciela najczęściej oznaczała koniec działalności przedsiębiorstwa, teraz zachowa ono nazwę, pracowników oraz decyzje administracyjne.
4. Pozytywnie należy ocenić zmianę filozofii wspierania przedsiębiorców w ramach specjalnych stref ekonomicznych – teraz obszar całej Polski może pełnić rolę SSE, a wsparcie zależy od lokalnej sytuacji na rynku pracy i wartości inwestycji. O pomoc mogą ubiegać się też mniejsi przedsiębiorcy.
5. Skrócenie okresu przechowywania dokumentacji pracowniczej i akt osobowych pracowników z 50 do 10 lat i wprowadzenie możliwości prowadzenia i przechowywania dokumentacji w formie elektronicznej.
6. W zakresie zatrudniania cudzoziemców – zwolnienie z tzw. testu rynku pracy ok. 20 grup profesyjnej zawodowej (zwolnienie z obowiązku uzyskiwania od starosty informacji o braku możliwości zaspokojenia w kraju potrzeb kadrowych) oraz wydłużenie okresu zatrudnienia przy pracy sezonowej z 6 do 9 miesięcy. Jest to jednak kropla w morzu potrzeb.
7. Pozytywnie należy ocenić obniżenie stawki CIT z 15 do 9 proc. dla małych oraz rozpoczynających działalność gospodarczą przedsiębiorstw. Wielu podatników skorzysta na tej obniżce. Trzeba jednak mieć świadomość, iż przekroczenie 1,2 mln euro przychodów w ciągu roku podatkowego spowoduje powrót do stawki podstawowej, czyli 19 proc., co może dla niektórych okazać się przykrą niespodzianką.
8. Korzystną zmianą jest również, iż w przypadku poniesienia straty możliwe będzie obniżenie jednorazowo dochodu uzyskanego z danego źródła przychodów w jednym z najbliższych kolejno po sobie następujących pięciu lat podatkowych o kwotę 5 mln zł.
9. Od nowego roku obowiązywać będą również nowe ulgi inwestycyjne, w tym tzw. innovation box.

0. Ministerstwo Przedsiębiorczości i Technologii podjęło inicjatywę i przedstawiło propozycje legislacyjne zmierzające do ograniczenia zatorów płatniczych. Zaproponowane rozwiązania mogą wpłynąć pozytywnie na kulturę regulowania zobowiązań.

Minusy:

1. Lekceważenie dialogu społecznego, procesu konsultacji społecznych przez rządzących ☒ Rada Dialogu Społecznego praktycznie nie podejmuje trójstronnych uchwał (natomiast bardzo dużo jest uchwał strony społecznej, co pokazuje potrzebę dialogu i zdolność do kompromisu pracodawców oraz związków zawodowych), ważne projekty nadal procedowane są bez udziału partnerów społecznych (wolny dzień 12 listopada, zaostrzenie zakazu handlu w niedziele). Partnerzy społeczni wiązali duże nadzieje z nowym otwarciem dialogu społecznego poprzez powołanie RDS w miejsce Komisji Trójstronnej. Niestety, wygląda to głównie na zmianę szyldu ☒ rządzący się zmieniają, nie zmienia się jednak ich podejście do dialogu.
2. Brak reakcji decydentów na systematycznie pogarszającą się sytuację w branży budowlanej. Potrzebne są klauzule waloryzacyjne dla już podpisanych umów; wprowadzenie w nowym Prawie zamówień publicznych realnej waloryzacji kontraktów trwających dłużej niż 12 miesięcy; wprowadzenie dobrych praktyk w zakresie zrównoważonych warunków umownych, terminów ogłaszania i rozstrzygania przetargów, kryteriów wyłaniania najlepszych ofert, wykonywania nadzoru nad realizowanymi inwestycjami oraz rozstrzygania sporów.
3. Wbrew zapowiedziom nie udało się przedstawić projektu nowego Prawa zamówień publicznych w drugiej połowie 2018 r. Znacząco zmniejsza to szanse uchwalenia tej ustawy jeszcze w obecnej kadencji Sejmu, co z kolei przekłada się na dłuższe obowiązywanie niekorzystnych przepisów.
4. Forsowanie skrajnie niekorzystnego dla przedsiębiorców projektu ustawy o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary. Projekt resortu sprawiedliwości przyznaje dużą władzę prokuratorom, pozwala na rozwiązywanie przedsiębiorstwa, nakładanie wysokich kar, zakazywanie prowadzenia określonej działalności czy reklamy etc. Przedsiębiorcy mają ponosić odpowiedzialność nawet za działania swoich kontrahentów. Znacząco zwiększa to ryzyko prowadzenia działalności. Projekt ten nigdy nie powinien zostać uchwalony. W pierwszej połowie 2018 r. podobnie niekorzystny i szkodliwy projekt ustawy o jawności życia publicznego został wstrzymany po wielu miesiącach prac oraz licznych spotkaniach konsultacyjnych i uzgodnieniowych.
5. Wbrew oczekiwaniom nie udało się skierować do Sejmu projektu Kodeksu urbanistyczno-budowlanego. Wszystko wskazuje na to, że wieloletni wysiłek ekspertów nad stworzeniem tej ważnej ustawy zostanie stracony. Rząd zamiast trudnej, acz niezbędnej i pożądanej reformy znowu poszedł na skróty ☒ specustawy i nowelizacje obowiązujących przepisów uchwała się szybko i prosto, lecz one co najwyżej odsuwają problemy na później.
6. Fiasko prac Komisji Kodyfikacyjnej Prawa Pracy, która wypracowała dwa projekty kodeksów, lecz trafiły one natychmiast do szuflady. Wbrew zapowiedziom strony rządowej nie będą procedowane żadne rozwiązania zaproponowane przez Komisję. Ponadto nie należy się spodziewać nowelizacji ustawy o rozwiązywaniu sporów zbiorowych, która od dłuższego czasu jest przedmiotem posiedzeń Zespołu problemowego ds. prawa pracy RDS. Wątpliwości budzi też sam sposób funkcjonowania RDS

- ✘ wciąż bez udziału strony rządowej (list organizacji pracodawców do Prezydenta RP ws. dialogu społecznego)
7. Fiaskiem zakończyła się także próba kompleksowej reformy rynku pracy (poprzez ustawę o rynku pracy), a debatę nad polityką migracyjną i zatrudnianiem cudzoziemców cały czas utrudniają kwestie polityczne. Projekt ustawy o rynku pracy zniknął ze strony RCL, a pracodawcom coraz częściej brakuje pracowników, których dotąd rekrutowali wśród cudzoziemców.
  8. Rozszerzenie prawa koalicji związkowej na osoby zatrudnione na innej podstawie niż stosunek pracy. Osoby zatrudnione w zakładzie pracy doraźnie, a nawet wolontariusze mogą założyć związek zawodowy. Zostały im przyznane takie same prawa jak pracownikom, np. ochrona przed zwolnieniem. Podkreślenia wymaga, że uchwalając ustawę rząd zupełnie nie uwzględnił głosu pracodawców.
  9. Cele w ochronie zdrowia wyznaczył w swoim expose Premier Mateusz Morawiecki. Po raz pierwszy zmiany w obszarze zdrowia zostały zaadresowane jako cele rządu na tak wysokim priorytecie. Niestety ich realizacja nie przebiegła bezproblemowo. Rząd miał się skupić na dwóch obszarach, które generują największą śmiertelność ✘ kardiologię i onkologię. Niestety w 2019 r. nie udało się wiele zrealizować, a na ocenę tego co się udało musimy poczekać. Wprowadzono pilotażowo program trombektomii mechanicznej (udowodniona naukowo skuteczna metoda, nie wiadomo czemu pojawiła się tylko jako pilotaż). W zakresie onkologii minister pracuje nad modelem kompleksowej opieki poprzez tworzenie tzw. Unitów w obszarze raka piersi oraz raka płuca. Trwają także prace nad siecią szpitali onkologicznych, ale propozycja rozporządzenia budzi bardzo dużo negatywnych emocji.
  0. Minister Zdrowia zakończył protest lekarzy rezydentów i w lipcu doprowadził do nowelizacji ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Dzięki temu wydatki na ochronę zdrowia wzrosną do 6 proc. PKB do 2024. Niestety drugą ręką pieniądze te wydał na nieuporządkowany wzrost wynagrodzeń pracowników medycznych co powoduje, że kolejne grupy zawodowe występują o podwyżki. Brak podejścia systemowego powoduje szybką eskalację oczekiwań finansowych. Grozi to tym, że pacjenci nie zauważą wzrostu finansowania ochrony zdrowia.
  1. Minister Zdrowia wiele projektów zaniedbał. Sieć szpitali po roku funkcjonowania nie doczekała się ewaluacji, a zapowiedzi zmian i usprawnień nie zostały zrealizowane. Także wiele innych zapowiadanych projektów nie ujrzało światła dziennego.
  2. Wbrew zapowiedziom projekt Nowej Ordynacji podatkowej nie spełnił oczekiwań podatników. Nie daje on szansy na prawidłowe funkcjonowanie systemu podatkowego oraz stworzenia procedur regulujących prawa i obowiązki zarówno podatników, jak i organów podatkowych. Dodatkowo projekt został ~~odrzucony~~ przez Radę Legislacyjną, która oceniła, iż projekt jest tak niskiej jakości, że należy porzucić nad nim prace.
  3. W obszarze prawa podatkowego nadal obserwujemy wprowadzanie zmian, które zwiększają koszty prowadzenia działalności, tj. m. in. zmiany dot. leasingu i użytkowania samochodów osobowych (ustawodawca postanowił ograniczyć możliwość zaliczania rat leasingowych do kosztów do 150 000 zł . Dzisiaj takie ograniczenie nie obowiązuje), wprowadzenie nowych danin, czyli tzw. daniny solidarnościowej i exit-tax (podatku od niezrealizowanych jeszcze zysków w związku z przeniesieniem przez podatnika do innego państwa aktywów), który może objąć również podmioty nie stosujące

- agresywnej optymalizacji podatkowej. W 2018 r. uchwalono również liczne zmiany w podatkach dochodowych i w podatku u źródła, które mogą utrudnić prowadzenie działalności i zwiększyć jej koszty. Ponadto zauważalne jest zaostrzanie sankcji dla podatników za ewentualne błędy w rozliczeniach oraz za niedopełnienie niektórych obowiązków.
4. W 2018 r. po raz kolejny zawieszono stosowanie przepisów o tzw. podatku handlowym ☒ do końca 2019 r. Nie wiadomo jednak, czy podatek w ogóle będzie obowiązywał, a jeśli tak, to w jakiej formie. Po serii niepowodzeń z nim związanych tj. przede wszystkim nieudanymi próbami rozwiania wątpliwości Komisji Europejskiej co do zgodności uchwalonych przepisów z prawem unijnym, Ministerstwo Finansów nadal zdaje się nie porzucać swojego pomysłu i może podejmować próby skutecznego wprowadzenia nowej daniny.
  5. Wbrew zapowiedziom Minister Finansów polityka podatkowa nie jest prowadzona zgodnie ze strategią 3P, czyli regulowania prawa podatkowego w sposób przejrzysty, prosty i przyjazny. Działania resortu finansów nadal zaskakują podatników, a uchwalane przepisy są skomplikowane i niskiej jakości pod względem legislacyjnym.
  6. Zgodnie z przewidywaniami Pracodawców RP wprowadzenie split-payment utrudniło prowadzenie działalności i zwiększyło skalę zatorów płatniczych.
  7. W odniesieniu do szeroko rozumianego sektora energetyki polscy przedsiębiorcy i konsumenci oczekiwali przede wszystkim wypełnienia podstawowego jej zadania ☒ zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego, tj. ciągłych dostaw energii po społecznie akceptowalnej cenie, która nie tylko pokryje koszty uzasadnione wytwórców energii, ale także nie spowoduje utraty konkurencyjności przez całą polską gospodarkę i nie wydrewnie kieszeni statystycznego Polaka. Choć w 2018 roku katastrofa na tym polu jeszcze nie wystąpiła ☒ to niewątpliwie za sprawą rosnących cen energii elektrycznej wkraczamy w 2019 rok w stanie kompletnego chaosu cenowego, niemal całkowicie sparaliżowani sprzecznymi informacjami i deklaracjami Rządu oraz właściwie bez jakiegokolwiek antidotum na przyszłość.
  8. U progu 2018 roku, Pracodawcy RP pod adresem Rządu RP nadzorującego energetykę (nota bene znacznie powiększoną w ramach tzw. repolonizacji, by nie rzec ☒ monopolizacji) formułowali jedno podstawowe oczekiwanie ☒ przejścia z obietnic do rzeczywistej i szybkiej ich realizacji. Pytaliśmy się o formalny dokument o strategii dla energetyki oraz sposoby i tempo rozstrzygnięcia dylematów polskiej energetyki, dotyczące tzw. miksu energetycznego, udziału OZE i kierunków ich rozwoju, energetyki jądrowej, przebudowy sieci oraz budowy połączeń transgranicznych itp. Opracowany w resorcie Energii projekt [„Strategia Energetycznej Polski do 2040 roku”](#) ☒ Minister Energii skierował do konsultacji publicznych z terminem do 15 stycznia 2019 roku dopiero w dniu 23 listopada 2018 roku. Biorąc dodatkowo pod uwagę fakt, iż nie zostały także sfinalizowane prace nad [„Strategią Energetycznej Polski do 2040 roku”](#) planem na rzecz energii i klimatu w latach 2021-2030 ☒☒ który miał być skorelowany z polityką energetyczną Polski należy uznać 2018 rok za rok stracony.

Editorial Note:

Rok 2018 był kolejnym okresem dobrej światowej koniunktury, którego nie udało się jednak wykorzystać do rzeczywistej restrukturyzacji polskiej gospodarki. A szkoda, bo mieliśmy sporo atutów do wykorzystania – wysokie tempo wzrostu PKB, niską stopę bezrobocia, pełzającą inflację, stabilny kurs walutowy, niskie stopy procentowe oraz zasobny budżet państwa.

Kontakt:

Źródło:

Pracodawcy RP

Website: <https://pracodawcyrp.pl/>

Kontakt: Mateusz Szymczycha

Telefon: [\(22\) 518 87 28](tel:(22)5188728)

Email: m.szymczycha@pracodawcyrp.pl

Rok 2018 był kolejnym okresem dobrej światowej koniunktury, którego nie udało się jednak wykorzystać do rzeczywistej restrukturyzacji polskiej gospodarki. A szkoda, bo mieliśmy sporo atutów do wykorzystania – wysokie tempo wzrostu PKB, niską stopę bezrobocia, pełzającą inflację, stabilny kurs walutowy, niskie stopy procentowe oraz zasobny budżet państwa.